

Hotnews – 13 noiembrie 2011

Cultul personalitatii lui Gheorghe Gheorghiu-Dej

"Cel mai brav, cel mai treaz din cei pururea treji", "stegar de popor, mult temut de dusman", Gheorghe Gheorghiu-Dej implinea, in noiembrie 1951, varsta de 50 de ani. Evenimentul avea sa arate formele extreme ce pot fi atinse in privinta veneratiei liderului politic in regimul comunist: ii sunt adresate zilnic mii de telegrame si scrisori de felicitare, se infiinteaza "burse Gheorghe Gheorghiu-Dej", primeste titlul de "erou al muncii socialiste din RPR", i se ofera medalia de aur "Secera si Ciocanul", este elogiata in presa si in cadrul unor conferinte, iar numele ii este atribuit mai multor obiective industriale.

- Daruri simbolice pentru Dej, la implinirea varstei de 50 de ani
- O saptamana de elogii in presa
- Despre intrecerea poetilor in poeme adresate secretarului general

Prima mentiune intalnita in presa, menita a atentiona populatia cu privire la sarbatorirea zilei de nastere a unui conducator comunist, dateaza din decembrie 1945 si face referire la Ana Pauker. La momentul implinirii varstei de 51 de ani a "tovarasei Ana", Scanteia publica telegrame si scriitori de felicitare care ii fusesera adresate cu aceasta ocazie.

"De obicei inasa, liderii comunisti romani erau felicitati doar de catre membrii reprezentanti ai partidului, iar referintele din presa erau lapidare. Telegramele si scrisorile de felicitare erau de obicei trimise la sediul CC, nefiind publicate in presa", a explicat Drd. Alexandra Toader, cu ocazia prezentarii unei lucrari intitulate "Apoteoza liderului: Gheorghe Gheorghiu-Dej la implinirea vârstei de 50 de ani".

Tema a fost abordata cu ocazia conferintei "Spectrele lui Dej", saptamana aceasta, la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER).

"Referinte la Dej in acest sens apar pe 24 aprilie 1947, cand era felicitat cu ocazia zilei numelui. Insa pana la implinirea varstei de 50 de ani a fost aniversat intr-un cadru restrans. Aparatul propagandistic nu era antrenat intr-o mai mare masura in aceasta directie".

Dej, sarbatorit cu fast la implinirea varstei de 50 de ani (noiembrie 1951)

"Importanta acestui moment este cu atat mai mare cu cat izbucnirile de entuziasm specifice nu se vor mai repeta decat dupa 10 ani, la implinirea de catre Dej a varstei de 60 de ani (in 1961).

Pregatirile pentru aniversarea sa au inceput cu mai mult de doua luni inainte. Pe 5 septembrie 1951, membrii CC al PMR au alcatuit o hotarare cu privire la sarbatorirea celei de-a 50-a aniversari a liderului. Prima varianta a documentului continea 13 puncte, intocmite sub forma unor reguli ce trebuiau respectate.

Se cerea ca in preajma aniversarii sale, oamenii muncii, stiintei, literaturii si artei sa ii adreseze scrisori de salut, prin care sa ii multumeasca Partidului pentru succesele obtinute sau sa isi ia angajamente pentru noi realizari in domeniul lor de activitate.

Potrivit unui articol din Universul, telegramele si scrisorile de felicitare adresate lui Dej soseau zilnic, cu miile, la sediul CC. Din cauza numarului mare de telegrame primite, publicarea acestora s-a extins pe mai multe numere a ziarelor, pana la a doua jumatate a lunii noiembrie.

Printre masurile luate cu doua luni inainte s-a numarat si organizarea de seminarii speciale, care urmau sa se desfasoare pe o durata de 10 zile. Acestea contribuie la accentuarea imaginii de teoretician a lui Dej.

S-a luat si o hotarare cu privire la studierea biografiei lui Dej. In perioada 25 octombrie - 8 noiembrie s-a decis sa se organizeze (in intreprinderi, sate, gospodarii colective, camine culturale si scoli) conferinte cu privire la viata lui Gheorghiu-Dej.

De asemenea, a venit decizia ca presa de partid sa publice articole despre viata si activitatea sa. Era supusa studiului cea de-a treia biografie oficiala a lui Dej, care fusese publicata in preajma sarbatoririi a 30 de ani de existenta a Partidului, in mai '51. In aceasta lucrare, spre deosebire de celelalte, se putea accentua, pe langa activitatea in ilegalitate a lui Dej, si pe succesele sale o data cu venirea la putere".

Daruri simbolice pentru Dej

Au fost luate si hotarari menite sa devina "daruri simbolice" pentru Dej:

- S-a luat decizia ca in universitatile mari din Bucuresti, Iasi, Cluj si Timisoara sa se infiinteze cate trei "burse Gheorghe Gheorghiu-Dej", acordate celor mai meritorii studenti, in valoare de 6.000 de lei lunar.
- Asupra acestei hotarari s-a revenit: in buletinul oficial al RPR din 8 noiembrie s-a publicat o hotarare privind infiintarea a 35 de astfel de burse.
- S-a hotarat organizarea de case memoriale si muzee in localitatile ce erau legate de biografia lui Dej (Barlan, Moinesti, Dej, Galati).
- s-a hotarat si decorarea lui Dej: a primit titlul de "erou al muncii socialiste din RPR" (recent creat) si i-a fost oferita medalia de aur "Secera si Ciocanul" (devine astfel primul lider comunist care obtine respectiva distinctie).

Decretul de instituirea a titlului de "erou al muncii socialiste din RPR" si de conferire a medaliei de aur "Secera si Ciocanul" a fost publicat in buletinul oficial pe 8 noiembrie.

La ceremonie au luat parte membrii din partea a 13 delegatii. Printre ele se afla si delegatia Uniunii Tinerelui Muncitor, al carei raportor - Trocan Petre - i-a oferit o scrisoare de angajament. Scrisoarea fusese semnata de 2,3 milioane de tineri (initial fusese prevazut ca scrisoarea sa fie semnata de doar 1,5 milioane de tineri).

Ziua de 8 noiembrie a culminat cu organizarea unei receptii cu 99 de invitati. Ceremonialul a avut loc in Sala Mare a sediului Partidului, unde a primit telegramele, scrisorile de felicitare, cadourile.

Dej si presa

Presa a inceput sa sarbatoreasca ziua sa incepand cu data de 9 noiembrie, cu intarziere de o zi. Motivul: ziua de 8 noiembrie era decretata zi libera, avand in vedere sarbatorirea Revolutiei Bolsevice pe 7 noiembrie.

"Fata de anii anterior, ziua de 7 noiembrie nu a mai fost celebrata cu acea candoare specifica. Referintele la acest moment, angajamentele oamenilor muncii cu aceasta ocazie - nu au mai fost publicate in paginile ziarelor cu o luna sau doua inainte, cum se proceda in anii precedenti.

Incepand cu datele de 9 noiembrie, paginile tuturor ziarelor au cuprins, timp de mai bine de o saptamana, referiri exclusive la Gheorghiu-Dej.

In numarul din 9 noiembrie al Scanteii, pe prima pagina, apareau scrisorile de felicitare primite de Gheorghiu-Dej. In acelasi timp, nu a fost trecut cu vederea momentul decorarii sale. Aceste doua evenimente au fost cuprinse in prima pagina in toate ziarurile de epoca, fara exceptie".

Intrecerea poetilor in poeme adresate lui Dej

Intrecerea poetilor in poeme adresate secretarului general nu a reprezentat o izbucnire spontana. "In planul de munca al Sectorului de Literatura si Arta pe anul 1951, se prevedea stimularea creatiei literare, in deosebi in domeniul prozei, literaturii dramatice si literaturii pentru copii, precum si stimularea creatorilor de muzica pentru a scrie lucrari de opera, balet, opereta si simfonie. Pentru perioada octombrie-decembrie 1951, se prevedea studierea materialului literar si artistic ce se creeaza in cinstea zilei "tovarasului Gheorghe Gheorghiu-Dej".

Numarul poeziilor dedicate lui Dej in 1951 este mult mai mare fata de cel publicat anterior. Poetii care l-au cantat pe Dej sunt aceia care s-au aflat in stransa cu Partidul inca de la instaurarea regimului comunist.

- In Scanteia, Dan Desliu publica poezia "Sub steagul partidului". El compune, in stil ditirambic, un adevarat omagiu adus vietii si activitatii celui "legat pe viata de partid".
- Academicianul Alexandru Toma se face remarcant in momentul in care i se publica poezia dedicata lui Dej, numindu-si creatia "Tovarasului Gheorghe Gheorghiu-Dej, luptatorului si indrumatorului la cea de-a cincizecea aniversare". A. Toma s-a intrecut pe sine in

abuzul de epitete, numindu-l pe Dej "cel mai brav, cel mai treaz din cei pururea treji" sau "stegar de popor, mult temut de dusman".

- Maria Banus ii dedica lui Dej poezia "Sub stele tinere", in care indemna patria sa ii ofere cadouri "celui mai bun dintre fii".

Dej - un nume atribuit diferitelor obiective industriale

O alta ipostaza a modului in care a fost sarbatorit Dej a fost atribuirea numelui sau diferitelor obiective industriale.

- Combinatului Siderurgic Hunedoara i se va atribui numele "Gheorghiu-Dej"
- Termocentrala Doicești va primi si ea numele liderului comunist

Nu e prima oara cand numele sau este atribuit unor obiective. In perioada '45-'48, Scanteia a publicat amanunte cu privire la denumirea a peste 10 obiective cu numele Dej.

Pana la 60 de ani, Dej nu a mai fost sarbatorit cu fast

"Faptul ca Dej nu a mai fost sarbatorit cu acelasi fast pana la implinirea varstei de 60 de ani (in 1961) poate fi considerata o consecinta a hotararii Consiliului de Ministri al RPR si al CC al PMR in data de 17 iunie 1952, in care se specifica faptul ca sarbatorirea aniversarii persoanelor cu merite deosebite fata de stat si societate se va organiza numai la implinirea varstei de 50, 60, 70 si 80 de ani".

La moartea lui, in martie 1965, timp de cateva zile, intregul aparat propagandistic a fost mobilizat in vederea deificarii celui care a murit.

Importanta lui Dej in cadrul Partidului reiese si din modul in care a fost sarbatorita Ana Pauker, in anul in care Dej implinea 50 de ani (in 1951). Cand "tovarasa Ana" a implinit 58 de ani, pe data de 13 decembrie, s-a alcatuit un tabel de doar 14 persoane, toti membri ai Partidului. Acestia urmau sa mearga in delegatie la ea, pentru a o felicita si a ii aduce cadouri.

http://life.hotnews.ro/stiri-prin_oras-10687240-cultul-personalitatii-lui-gheorghe-gheorghiu-dej.htm